

PRAMEN

MESAČNÍK MICHALOVSKÉJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

DECEMBER 2007

ČÍSLO 12

ROČNÍK 5

CENA 8 Sk

ÚVODNÉ SLOVO

Blížia sa sviatky Narodenia Spasiteľa, spolu s nimi aj koniec občianskeho roka, a tak mnohí bilancujú uplynulé obdobie a dávajú si rôzne predstavy. Niečo podobné by bolo treba urobiť aj v našej duchovnej rodine, v našej eparchii.

Kde začať? Pre riadny duchovný život a rozvoj každého cirkevného spoločenstva je dôležité, aby malo svojho biskupa; toho sme s pomocou Božou dosiahli. Prežili sme niekoľko nádherných duchovných slávností: navštívila nás čudotvorná ikona Matky Božej z Ruska, ostatky svätých Jána Ruského a Dimitrija Solúnskeho z Grécka, uložili sme ostatky sv. Jána Zlatoústeho (od ktorého zosnutia uplynulo 1600 rokov) do krásnej ikony v Košiciach, obnovili sme tradíciu slúženia starobylej liturgie sv. apoštola Jakuba v našej cirkvi., Privítali sme medzi sebou nového otca diakona. Naši košícki a rebrinskí mládežníci usporiadali niekoľko vydatých akcií (Pravoslaviáda, ples v Zemplínskej Širokej, púte, paschálne stretnutie v Košiciach, stretnutie v Michalovciach)., Prežívali sme radosť z posvätenia nového prestola a nových antiminsov v Zemplínskom Hradišti, kde boli práve v tomto predvianočnom – roždestvenskom období uložené ostatky sv. deti zavraždených Herodesom v Betleheme., Vďaka námahe, starostlivosti jednotlivcov, ktorí majú odvahu, silu a chuť inšpirovať druhých, rastú naše chrámy v Košiciach, Sobrance, Strážskom, Dúbravke a Kapušanoch., Vďaka obetavej práci malého tímu ľudí sa rozvíja Filantropia. Boli spustené internetové stránky eparchie. A dalo by sa pokračovať ďalej. Musíme si však priznať, že sme občias aj sklamali, keď sa napríklad pre úplne nepochopiteľný nezaujem duchovných otcov a veriacich nekonal letný tábor pre naše deti.

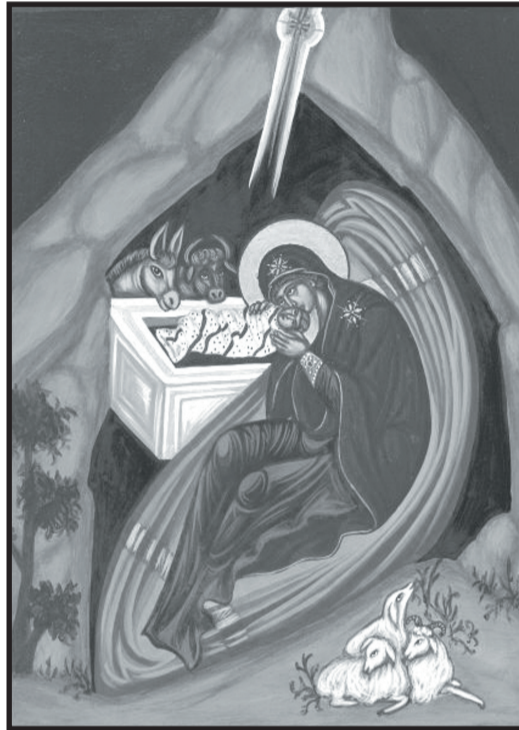
Končí občiansky rok a my so srdcom naplneným radosťou z nášho Spasiteľa, ktorý sa narodil z chudobnej devy Márie v Betleheme, vstupujeme s očakávaním do nového roka. Aký bude?

To samozrejme do istej miery záleží aj od nás, či budeme ochotní naslúchať Božiemu hlasu, ktorý nás pozýva k radosť z triumfujúceho života, ktorý získavame v spoločenstve Cirkvi skrze Svätého Ducha v Hospodinovi Isusovi Christovi. Vykročme aj my ako eparchia do budúcnosti s niekoľkými predstavami. Snažme sa predovšetkým prehĺbiť svoj duchovný život, aby naša viera nebola iba bezduchou tradíciou, ale aby zakladala na každodennom prežívaní stretnutia so živým Bohom. Naslúchajme Božiemu hlasu, ktorý sa nám prihovára z textov našich bohoslužieb, radujeme sa z hlbšieho poznania krásy našej svätotoctvskej byzantsko – slovianskej cirkevnej tradície, ktorá oslovuje mnohých na Západe, ale my sami si ju často nevážíme, lebo sme prilipli na vonkajšku a často nám vyhovujú zjednodušené, nepravoslávne formy našich bohoslužieb. Objavme opäť krásu večerní a utrení. Využíme dary, ktoré nám náš Hospodin Isus Christos ponúka vo svojej Cirkvi, očisťujeme svoje srdcia sviatosťou pokánia, nevyhýbajme sa eucharistickému kalichu, nachádzajme si čas na bohoslužby aj mimo nedele, obzvlášť vo sviatočné dni. Nebojme sa uvažovať o častiach bohoslužieb v slovenčine, aby boli zrozumiteľné aj dnešnému sekularizovanému človeku. Pokúsme sa postíť v harmónii s cirkevným rokom; prospeje nám to telesne i duchovne. Vráťme sa už konečne k sláveniu Paschy Christovej v jednote so všetkými pravoslávnyimi po celom svete. Dbajme na to, aby sa naše deti a vnúčatá nestarali v chaos dnešného sveta., zapíšme ich na pravoslávnu náboženskú výchovu, pošleme ich na pravoslávny letný tábor. Žime skutočne ako duchovná rodina, snažme sa s pomocou Božou dobudovať rozostavané chrámy, nebojme sa prihlásiť k svojej viere na verejnosti., podľa svojich možností podporte filantropické, misijné a vzdelávacie dielo Cirkvi.

**Radostné prežitie sviatkov
Narodenia nášho Spasiteľa a plnosť
Božej milosti
v novom roku Vám všetkým praje
v Christu Váš**

biskup Juraj

Posolstvo Posvätej synody Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku pri príležitosti sviatku Narodenia nášho Spasiteľa Isusa Christa

**Milovaní dôstojní duchovní otcovia,
Christovi diakoni, mníši a mníšky,
drahí bratia a sestry, verné deti svätej
všeobecnej Pravoslávnej cirkvi!**

Nemožno pochybovať o tom, že sa vzdialenosti medzi ľuďmi a národmi v súčasnosti, vďaka výtvarným vedy a techniky neustále skracujú. Na jednej strane sme svedkami toho, ako sa rôzne ľudské spoločenstvá stále viac zjednocujú, na strane druhej však zároveň pozorujeme, že dané približovanie kultúr vedie ku konfliktom a nepokojom, kedy sa jeden názor a pohľad na svet snaží získať nadvládu nad tým druhým. Ľudia viac cestujú a nemajú problém komunikovať z jedného konca sveta na druhý, zároveň sa ale ich kontakt stáva mnohokrát neosobnou rečou blikajúcich počítačových obrazoviek a neustále vyzvňajúcich mobilných telefónov, za ktorými však nie je možné rozoznať osobu druhého človeka.

Vraciame sa unavení zo zamestnania a bývame natoľko pohltení informáciami a správami, ktoré sa na nás valia z mnohých strán, že mnohokrát ani nevnímame svojich najbližších. Kultúry a názory sa stretávajú, v bolestiach ich vzájomných stretnutí sa rodí nová tvár súčasného globalizovaného sveta, avšak ľudia sa paradoxne navzájom stále viac odcudzujú, vzdávajú sa od seba a prepádajú sa do neosobnej samoty. Čosi im uprostred všetkých výmožností a pohodlia súčasnosti chýba. S prekvapením zisťujeme, že im dnešný pomyselný supermarket najrôznejších názorov, filozofií a jednoduchej prázdnej zábavy nedokáže vniesť do srdca pokoj a radosť.

V tomto modernom Babylone však žiari Svetlo, ktoré pred viac ako dvoma tisícami rokov zažiarilo v betlehemskej jaskyni a ktoré ponúka odpoveď na všetky úskalia moderného sveta, keď ústami apoštola národov Pavla volá, že jedine v Christovi, ktorý je týmto Svetlom, „už nie je rozdiel medzi židom a pohanom, otrokom a slobodným, mužom a ženou.“ lebo „vy všetci ste jedno v Isusovi Christovi“ (Ga 3, 28). Svetlo, ktoré pozýva ľudí všetkých národov a kultúr ku skutočnej bratskej jednote, po ktorej tak túži súčasný svet, kde sa všetci stávajú rovnocennými partnermi a kde nemá dochádzať ku konfliktom. Túto jednotu je možné okúsiť práve v Cirkvi, ktorá je Christovým tajomným telom, zdrojom Života.

Podobne ako pred dvoma tisícami rokmi, kedy sa Boží Syn narodil v biednej jaskyni, obklopený odmietnutím, ľudskou zlobou a chudobou, i dnes žiari toto Svetlo rovnako nevťieravo a je rovnako bezbranné ako betlehemské Dieťa. „Tým, ktorí ho prijali a veria v jeho meno, dal moc stať sa Božími deťmi“ (J 1, 12). Inými slovami, rovnako ako kedysi

v Betleheme aj dnes Bohočlovek bez pompených gest a svetiel reflektorov prichádza do temných kútov skamenených ľudských sŕdc, kde s pokorou čaká, či ho prijme a dovolíme mu, aby nám podal svoju pomocnú ruku, od základu zmenil naše bytie, premenil náš pohľad na svet a uzdravil naše vzťahy s blíznymi, s inými národmi a kultúrami. Čaká na nás vo sviatostiach Cirkvi, svojho tajomného Tela, a zvlášť v Eucharistii, cez ktoré sa chce narodiť i v našom vnútri, aby sa aj v nás mohol zrodiť nový život, ak to však sami budeme chcieť.

Z Betlehema dnes žiari Svetlo, ktoré ukazuje cestu tým, ktorí majú odvahu hľadať odpovede na ťaživé otázky o zmysle vlastnej existencie. Svetlo, ktoré vedie tých, ktorí sa chcú nechať viesť, k pravému Prameňu Života, k Bohu.

Svetlo, ktoré odcudzeného, osamelého a často aj odlúšteného jedinca, nemajúceho v anonymnom dave takmer žiadnu hodnotu, volá, aby sa v Bohu a s Bohom stal opäť osobou, teda skutočným človekom. Svetlo, ktoré každému z nás hovorí: „Neboj sa, máš v mojich očiach veľkú cenu, veď aj všetky vlasy na tvojej hlave sú spočítané“ (Mt 10, 30).

Sviatok Narodenia Spasiteľa nášho Isusa Christa nám chce túto možnosť nového spôsobu bytia, ktorú nám náš Spasiteľ otvára, pripomenúť. Prvý kresťanské Vianoce teda nemajú nič spoločné s uponáhľaným zhomom nákupov, s gýčovými Santaklausami a do omrzenia omieľanými koledami v odosobnených obchodných centrách. Tichý a neokázalý príchod betlehemskeho Dieťaťa do nášho vyčerpaného, do seba zahľadeného a nevšímavého sveta povzbudzuje každého z nás, aby sme zo svojho života odstránili s Jeho pomocou všetko to, čo nás pripravuje o vnútornú radosť a pokoj a v konečnom dôsledku nás vrhá do náručia buď zničujúcej samoty a nečinnosti, alebo

naopak agresívneho fanatizmu, ktorý sa snaží zakryť vnútornú prázdnotu a zúfalstvo plynúce z nezodpovedaných otázok. Naopak, kresťanské Vianoce nám ponúkajú možnosť, aby sme si konečne spravili čas na seba, na svojich blízkych, na Boha, aby sme sa nenechali zaslepiť tým, čo je bezduché a falošné. „Neprisposobujte sa už tomuto svetu, ale zmeňte sa a obnovte svoje zmysľovanie, aby ste dokázali rozoznať, čo je vôľa Božia, čo je dobré, bohumilé a dokonalé“ (Rím 12, 2).

Nechajme sa teda, dôstojní otcovia, drahí bratia a sestry, oslovití nádhernými liturgickými textami našej Cirkvi, ktoré oslavujú narodenie nášho Pána Isusa Christa, prežime znova s radosťou príchodu nášho Spasiteľa do našich rodín a spoločenstiev, dôstojne Ho uvítajme a dovolíme mu, aby skrze nás vstupoval i do súčasného sveta, ktorý tak veľmi potrebuje svedectvo uzdravujúcej a premieňajúcej Božej lásky.

Nech náš Boh a Spasiteľ Isus Christos, ktorý sa pre nás narodil v Betleheme, naplní Vaše srdcia a životy pravou radosťou a svojim požehnaním.

Sviatok Narodenia Spasiteľa nášho Isusa Christa 2007 roku.

**CHRISTOS RAŽDAJETSJA,
SLAVITE JEHO!**

Kryštof

arcibiskup pražský, metropolita českých krajín a Slovenska

Ján
arcibiskup prešovský
a Slovenska

Simeon
arcibiskup olomoucko-
brněnský

Juraj
biskup michalovský

Tichon
biskup komariňanský
pomocný
biskup prešovský

Kračun - sviatky Narodenia Isusa Christa

Keď prišiel na svet Hospodin Isus Christos, mnohí neuverili, že to narodené Dieťaťo je dávno očakávaný Mesiáš a Vykupiteľ, Syn Boží, ktorý prišiel spasit ľudský rod. Neurobili nič pre to, ani krok k tomu, aby si to overili a vyhľadali Narodeného, o ktorom proroci veľmi veľa písali v Starom zákone.

Na druhej strane pastieri neváhali a utekali do Betlehema pokloniť sa novonarodenému Mesiášovi - Vykupiteľovi. Traja kráľi z ďaleká putovali a hviezda ich viedla na miesto kde sa narodil Spasiteľ sveta. Ti však, čo neuverili pri Jeho príchode na tento svet, neuverili ani po Jeho vzkriesení, ba niektorí židovskí kňazi to chceli dokonca poprieť. Preto sa Cirkev obrátila k pohanom, colníkom a hriešnikom, o ktorých nakoniec aj Isus Christos povedal, že prišiel kvôli hriešnikom.

Aj dnes je tiež veľa takých kresťanov, čo tiež nechcú urobiť ani krok preto, aby prišli do chrámu za narodeným Isusom Christom a pokloniť sa mu ako pastieri a traja kráľi. Veď nestačí byť len pokrsteným, aj keď krst je bránou do kráľovstva Božieho. Ale krst aj zaväzuje nasledovať Narodeného Isusa. Krst nás spojuje s Isusom Christom, lebo v Jeho mene sme pokrstení, a v Christa sme sa obliekli. Tak ako pri krste spievame: „Ktorí ste v Christa pokrstení, v Christa ste sa obliekli. Aleluja!“ Podľa nášho prežívania kresťanstva sa majú aj iní orientovať, lebo my máme byť „soľou zeme a svetlom sveta“.

Každý pokrstený stáva sa veriacim a veriaci má veriť, dôverovať, slúžiť a hlásiť sa k Isusovi Christovi aj tým, že bude prichádzať na spoločné bohoslužby, počúvať Slovo Božie, prijímať sviatosti, najmä tajinu sv. Eucharistie. Bohoslužby počas celého cirkevného roka majú byť posilou pre kresťana. Počas života je nám nutné prežiť mnohé nepríjemnosti, bolesti, kríže a pokušenia, ale tie nemajú posledné slovo v našom živote.

Sme povolani, aby sme dôsledne nasledovali Isusa Christa, ako nás k tomu aj povolal: „kto chce za mnou ísť nech zaprie sám seba a nasleduje ma“. Isusa Christa počas vekov nasledovali kráľi, pastieri, mladí aj dospelí, tichí aj rúzni, profesori aj robotníci a mnohí iní. K tomu nie je treba zvláštne nadanie, ale lásku a vieru.

Čo teda máme robiť dnes my? Hlavne, máme byť svedkami a vydávať svedectvo o narodenom Isusovi Christovi, pre tých čo Ho ešte nepoznajú. Cez nás Ho majú spoznať a stretnúť sa s Christom, aby sa mohol narodiť aj v nich. Naše správanie, naša láska, pomoc blíznym, ktorí potrebujú našu pomocnú ruku nielen v materiálnych veciach, ale aj v duchovných, má svedčiť o Isusovi Christovi, aby Ho mohli aj ďalší nasledovať.

To je to, čo by sme my kresťania dnes mohli a mali urobiť, aby sa nestalo aj na našom Slovensku to čo vidíme v západnej Európe, aj u našich susedov v Českej republike, kde sa k Cirkvi hlási čoraz menej ľudí.

Nad tým by sme sa mali dnes veľmi vážne zamyslieť., počnúc od našich najvyšších cirkevných aj štátnych predstaviteľov, duchovných i veriacich všetkých cirkvi bez rozdielu, aby sa v našich rukách zlato našich veriacich nepremenilo na prach a nevyšlo na zmar.

To má byť dôležitou výzvou k zamysleniu do dnešných dní pre všetkých kresťanov a obzvlášť v čase kračunských sviatkov – sviatkov narodenia Isusa Christa.

prot. ThDr. Štefan Horkaj

Otec Pavel Alexandrovič Florenskij (1882 - 1937)

V našej Cirkvi vieme veľmi málo o tom, ako boľševická vláda v bývalom Sovietskom zväze prenasledovala pravoslávnych veriacich, duchovenstvo i samotnú Cirkev. Niekedy vzniká dojem, že sa akosi bojíme písať a hovoriť o tejto téme. Správame sa indiferentne, a pritom mnohí naši bratia podľa viery, položili dokonca svoje životy za Christovu vieru. Jedným z takýchto umučených boľševickým režimom bol aj otec Pavel, významný teológ, fyzik, matematik, jednoducho vzdelaný človek, ale pre nás predovšetkým duchovný otec.

Jeho životná cesta bola plná utrpenia a prenasledovania. Práve tento rok, 8. decembra uplynie sedemdesiat rokov od jeho mučenickej smrti.

Pavel Alexandrovič Florenskij sa narodil 9. januára (podľa juliánskeho kalendára) 1882 v meste Evlach na západe dnešného Azerbajdžanu. Z otcovej strany pochádzal z ruského kňazského rodu, podľa matky ide o starodávny aristokratický arménsky rod. Vo veľmi skorom veku zistil, že má nadanie pre matematické vedy, preto po skončení gymnaziálnych štúdií pokračoval v rozvíjaní svojho matematického talentu v matematickom oddelení Moskovskej univerzity. Zaujímavým a neočakávaným rozhodnutím mladého Pavla bolo, že ako absolvent univerzity neprijal ponuky pokračovať v pedagogickej činnosti matematických vied v Moskovskej univerzite, ale ide študovať teologické vedy do Moskovskej duchovnej akadémie. V tomto období ho najviac zaujíma kresťanská filozofia, umenie a folklór. Hľadá spôsoby ako premostiť svoje znalosti z matematických vied s filozofickými úvahami a teológiou.

V čase štúdia v Moskovskej duchovnej akadémii sa rozhoduje napísať zásadné dielo, ktoré neskoršie vytvorilo základ jeho knihy, ktorú poznáme pod názvom „Stolp i utverždenije istiny“. Po skončení akadémie v roku 1908 začína svoju teologickú pôsobnosť v Moskovskej duchovnej akadémii, kde prednáša teologické disciplíny viažuce sa na kresťanskú filozofiu. V roku 1911 sa stáva kňazom a v roku 1912 redaktorom akademického časopisu „Bogoslovskij vestnik“. Úplný text svojej knihy „Stolp i utverždenije istiny“ publikuje roku 1924.

V roku 1918 bola Duchovná akadémia premiestnená do Moskvy a následne aj zatvorená. Boľševici sa tak veľmi razantne vyrovnávali s minulosťou kresťanského Ruska. V roku 1921 bol zatvorený aj chrám v Sergijovom Posade, kde bol Florenskij kňazom. Sú to veľmi krízové roky v dejinách kresťanského Ruska, ktoré svoju štátnosť a kultúrne dedičstvo rozvíjali na základoch byzantských kultúrnych hodnôt, a hlavne na princípoch dávnej kresťanskej spirituality. O tejto skutočnosti svedčili nielen konkrétne teologické alebo patristické a asketické štúdie, ale aj samotný rozvoj kláštorného života. Znamenalo to realizovanie spirituality v praxi, v každodennom živote na eucharistickom a kontemplatívnom východisku.

V rokoch 1916-1925 pracoval Florenskij na svojich ďalších teologických dielach. Publikuje štúdiu pod názvom: „Očerki filosofskogo kul'ta“ (1918). V roku 1922 vychádza jeho znamenitá kniha s jednoduchým názvom: „Ikonostas“.

Paralelne s teológiou sa Florenskij opäť venuje matematickým vedám, konkrétne fyzike a matematike. Pozornosť zameriava aj na oblasť techniky a vodivosti materiálov. Od roku 1921 pracuje v systéme „GLAVENERGO“ a zúčastňuje sa programu elektrifikácie Ruska pod názvom „GOERLO“. V roku 1924 vydáva obsiahlu monografiu o dielektrikách.

Druhé smerovanie jeho záujmu je spojené s umením a ochranou pamiatok. Pracuje v Komisii na záchranu kultúrneho dedičstva Trojicko – Sergijevskej lavry v Sergijovom Posade. V tomto období je autorom mnohých štúdií o význame kultúrneho dedičstva kresťanského Ruska. V druhej polovici dvadsiatych rokov je donútený venovať sa iba otázkam techniky, nie tomu, čo ho spájalo s kresťanstvom a kresťanskou kultúrou. Boľševici nemilosrdne potláčajú všetko, čo iba názakovo súvisí s kultúrnym a náboženským životom kresťanského Ruska. Išlo im o vytrhnutie starej ruskej kresťanskej duše z budúceho človeka. Najstrašnejšie a najintenzívnejšie hanobenie a prenasledovanie kresťanstva v 20. storočí sa v tomto čase stáva aktualitou dňa a priamo sa dotklo aj významného znalca prírodných a teologických vied - otca Pavla Florenského.

V lete roku 1928 otca Pavla sovietska moc poslala do vyhnanstva v Nižnom Novgorode a tým sa začína jeho strastiplná cesta utrpenia, ktorá končí jeho hanebnou a neľudskou popravou. Začiatkom 30 - tých rokov sa v sovietskej tlači rozvíja silná kampaň proti otcovi Pavlovi Florenskému, ktorá vytvára podmienky na jeho uväznenie 26. februára 1933. Následne bol 26. júla roku 1933 odsúdený na desať rokov väzenia. Od roku 1934 prežíva Florenskij ťažké obdobie svojho života v Soloveckom lágre. Dňa 25. novembra 1937 bol osobitným súdnym tribunálom, tzv. Zvláštnou trojkou Leningradskej oblasti, Pavel Florenskij odsúdený na smrť zastrelením. Následne ho 8. decembra roku 1937 niekde v lesoch Leningradskej oblasti popravili zastrelením.

Je to smutný životný príbeh silne veriaceho a vzdelaného pravoslávneho kňaza Ruskej pravoslávnej cirkvi, ktorý položil život za svoju vieru v Christa. Tento príbeh je však aj výzvou pre tých, ktorí v minulosti zapierali Christa, a to z rôznych dôvodov, či už pre výhodnejšie zamestnanie alebo iné výhody, aby činili pokánie a spytovali si svedomie.

Tento prípad je jasným prejavom krutosti bývalého komunistického režimu. Paradoxom je, že aj v dnešnej dobe sú ľudia, ktorí sa hrdo hlásia k tomuto režimu. Čo na to povedať? Ako vnímať tento ľudský cynizmus?

prot. Prof. ThDr. Imrich Belejkanič, CSC.

ŽIVOT SVÄTÝGH

Svätý spravodlivý Filaret Milostivý, Paflagónčan

Spravodlivý Filaret Milostivý, syn Georgia a Anny, vychovaný v počestnosti a bázni pred Bohom, žil v 8. stor. n. l. v dedine Amnia v Paflagónskej oblasti (Malá Ázia). Jeho manželka Teozva pochádzala z bohatej a významnej rodiny, spolu mali tri deti: syna – Joata a dcéry – Ipatiju a Evantiju. Filaret bol bohatým a významným veľmožom, avšak bohatstvu sa netešil. Viediac, že mnoho ľudí je chudobných, pripomínal si slová Spasiteľa o Strašnom súde a o „týchto najmenších“ (Mt 25, 40), slová apoštola o tom, že človek, zomierajúc, nič si so sebou neodnáša z tohto sveta (1 Tim 6, 7), verše kráľa Dávida o odmene pre spravodlivého (Ž 36, 25). Filaret sa preslávil práve láskou k chudobným.

Raz Izmaeliti (Arabi) zaútočili na Paflagóniu, spustošili krajinu a vydrancovali aj Filaretov majetok. Zostali mu 2 voly, krava, niekoľko úľov a dom. Avšak aj to posledné postupne rozdal biednym. Húževnato a s pokorou znášal manželkine výčitky a posmešky detí. „Mám v skrýšach, vám neznámych, také bohatstvo a taký poklad, - hovoril príbuzným, - ktorý vám vystačí, hoci by ste sto rokov prežili bez práce a nemali by ste o ničom starosť“.

Hospodín obdaroval Filareta za jeho milosrdenstvo: keď bolo odovzdané posledné vrece obilia, jeho starý priateľ mu poslal štyridsať vriec, a potom, čo bol chudobnému daný posledný teplý odev, vrátilo sa mu bohatstvo.

V tom čase hľadala byzantská cisárovná Irena (r. 780 - 797) nevestu pre svojho syna - budúceho spoluvládcu Konštantína Porfýrogeneta a preto po celom impériu rozposlala veľvyslancov. Poslovia neobišli ani Amniu. Keď Filaret a Teozva zistili, že významní hostia navštvia aj ich dom, Filaret sa veľmi potešil, avšak Teozva sa zarmútila, pretože v ich dome nebolo vôbec žiadneho jedla a na patričné pohostenie nebolo možné ani pomyslieť. Avšak Filaret kázal manželke dať dom do poriadku ako sa patrí. Susedia, keď zistili, že očakávajú cisárskych veľvyslancov, priniesli hnoj zo všetkého pre bohaté pohostenie. Veľvyslanci odišli na cisárske pytačky spolu s 10 najkrajšími dievčatami, aj s Filaretovou vnučkou Máriou. Mária prevyšovala svoje súperky svojou dobrotou a skromnosťou, stala sa cisárovnou a Konštantín Porfýrogenet sa štedro odvdáčil aj Filaretovi. Tak sa vrátila k Filaretovi sláva a bohatstvo. Avšak, ako aj predtým, svätý milovník chudoby štedro rozdal milodary a pripravoval stoly pre žobrákov a sám im posluhoval počas týchto pohostení. Všetci sa divili Filaretovej pokore a hovorili: „Tento človek je skutočne celý Boží, ozajstný učeník Christov“.

Sluhovi kázal pripraviť tri meše a naplniť ich oddelene zlatými, striebornými a medenými peniazmi: z prvého dostávali almužnu úplne biedni, z druhého tí, ktorí sami prišli o prostriedky a z tretieho tí, ktorí pokrytecky žiadali o peniaze.

Takto, neprijímajúc počty, v pokore a v láske k biednym, dosiahol blažený starec okrúhly vek 90 rokov. Predvídajúc svoj ko-

Pravoslávna cirkevná obec v Strážskom v spolupráci s oddelením kultúry pri Mestskom úrade v Strážskom

a pod záštitou primátora mesta Strážske

Vás týmto srdečne pozýva

na jubilejný V. ročník vianočného koncertu duchovnej piesne,

ktorý sa uskutoční v nedeľu 23. decembra 2007 vo viacúčelovej sále MsÚ v Strážskom so začiatkom o 16.00 hod.

V programe vystúpia:

Spevácky zbor pri Seminári Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove; Mládežnícky cirkevný zbor prepodobného Sergeja Radonežského pri Pravoslávnej cirkevnej obci v Zemplínskej Širokej; Miroslav Starjak, člen Jungen Philharmonie Wien, sólista v Komornom orchestri VŠMU v Bratislave, zakladateľ a člen Symphonic News Quartet., žiak husľového virtuóza Prof. Petra Michalicu, známi u nás ako - Zemplínsky Paganini; Deti z Domova sociálnych služieb v Strážskom; veriaci a deti cirkevného klubu PCO v Strážskom

niec, odišiel do konštantínopolského monastiera Rodolfios, rozdal tam všetko, čo mal pri sebe na potreby monastiera a biednych. Povolal si príbuzných, poučil ich v láske k chudobným a v nezištnosti a v pokoji odišiel k Hospodinovi.

Svoju pozemskú púť ukončil v r. 792 a pochovaný bol pri monastieri Sídu Rodolfia v Konštantinopole.

Svätosť spravodlivého Filareta sa potvrdila po jeho smrti uskutočnením zázraku. Keď telo svätého niesli na miesto uloženia do zeme, jeden človek, posadnutý démonom, chytil sa truhly a nasledoval pohrebný sprievod. Na cintoríne sa udialo uzdravenie posadnutého: démon zvalil človeka na zem, no vzápätí sám z neho vyšiel. Mnohé ďalšie zázraky a uzdravenia sa udiali pri mohyle svätého.

Po smrti spravodlivého Filareta pračovala jeho žena Teozva na obnove monastierov a chrámov v Paflagónii, ktoré boli zničené počas nepriateľských vpádov.

Pravoslávna Cirkev Christova oslavuje pamiatku svätého spravodlivého Filareta Milostivého každoročne dňa 1. decembra/ 14. decembra.

Róbert IVAN

Z PRAVOSLÁVNEHO SVETA

Delegácia Pravoslávnej Cirkvi v českých krajinách a Slovensku navštívila Ruskú duchovnú misiu v Jeruzaleme

Ruskú duchovnú misiu v Jeruzaleme navštívil 8. novembra 2007 Jeho Blaženosť Krištof, arcibiskup pražský, metropolita v českých krajinách a Slovensku, v sprievode duchovenstva a pútnikov z našej Cirkvi. V domovom chráme sv. mučenice cárovnej Alexandry delegáciu našej cirkvi prijal predstavený ruskej duchovnej misie archimandrita Tichon (Zajcev).

Blaženejší vладыka Krištof vo svojom príhovore pripomenul, že jednou z hlavných úloh miestnych Pravoslávnych cirkví je vytváranie jednoty medzi jednotlivými miestnymi cirkvami, vďaka ktorej Pravoslávna Cirkev ostáva silná a naberá na autorite. Keďže v našich krajinách sú pravoslávni veriaci v menšine, - povedal ďalej vладыka Krištof, - je nám potrebné držať spolu - sami medzi sebou, vnútri Cirkvi, ale aj s druhými bratskými Cirkvami, a zvlášť s Ruskou Cirkvou, s ktorou máme spoločné základy v misii sv. bratov Cyrila a Metoda.

Archimandrita Tichon, predstavený Ruskej duchovnej misie v Jeruzaleme, zaželal našej Cirkvi, vладыkovi Krištofovi a jeho súputníkom, Božiu pomoc na všetky diela. Tiež vyzdvihol sv. bratov Cyrila a Metoda, ktorí sú stále horiacimi pochodňami pre naše slovanské národy a sú nám vzorom ako vyznávať vieru v súčasnom svete.

Oslavy 90. výročia obnovenia Moskovského Patriarchátu

17. - 19. novembra 2007 si Ruská Pravoslávna Cirkev pripomína 90. výročie obnovenia Patriarchátu Ruskej Pravoslávnej Cirkvi.

17. novembra 1917 miestny snem Ruskej Cirkvi rozhodol o znovuoobnovení Patriarchátu, 18. novembra bol moskovský metropolita Tichon zvolený za patriarchu moskovského a celej Rusi. Do tohto času, vyše 200 rokov po zrušení patriarchátu cárom Petrom I., bola Cirkev vedená Posvätnou Synodou.

Slávnosti 90. výročia obnovenia Patriarchátu začali 17. novembra vsonočným bdením v katedrálom chráme Christa Spasiteľa v Moskve za účasti Jeho svätosti Alexeja II., Patriarchu moskovského a celej Rusi, a spolusluženia okolo 90 - tich archijerejev Ruskej Cirkvi, ako aj predstaviteľov ďalších miestnych Pravoslávnych cirkví.

Oslavy zakončili 19. novembra ďakovným molebnom s litiou na spomienku za všetkých prvohierachov Ruskej Cirkvi v Uspenskom patriarchom chráme v Moskovskom Kremli.

Patriarcha Bartolomej I. o podpísaní Ravenského dokumentu

Po nedávnych reakciách médií, ktoré vyvolávajú dojem, že sa cirkvi v talianskej Ravenne zhodli na primáte biskupa Ríma, patriarcha Konštantínopolský Bartolomej I., sa vyjadril k dokumentu, ktorý bol podpísaný práve tu, na zasadaní Zmiešanej pravoslávno - katolíckej komisie.

„Všetci vieme, že v prvom tisícročí kresťanstva, v čase nerozdelenej Cirkvi, bolo priznané rímskemu pápežovi prvenstvo. Jednako, toto prvenstvo bolo prvenstvom podľa cti, nebolo jurisdikčnou mocou nad celou kresťanskou Cirkvou.“

... Toto prvenstvo bolo ľudským ustanovením, ktoré vychádzalo z potreby Cirkvi mať koordinačné centrum.“

Patriarcha Bartolomej ohľadne postavenia a právomoci Rímskeho pápeža v štruktúre všeobecnej kresťanskej Cirkvi povedal: „My pravoslávni sme pripravení priznať primát Ríma, ale iba vtedy, keď bude chápaný a prezentovaný tak, ako to bolo v prvom kresťanskom tisícročí“.

„Do rozkolu v r. 1054 bola Konštantínopolská cirkev druhou po Rímskej katedre., až po rozkole prebrala prvé miesto v pravoslávnom svete. Ak sa s pomocou Božou zhodneme s katolíckou stranou na význame termínu „prvenstva“, tak ako bol chápaný v prvom tisícročí kresťanstva, tak Ekuumenický Konštantínopolský Patriarchát nevidí problém priznať prvenstvo cti Rímskej katedre a zaujať druhé miesto - tak ako to bolo do rozdelenia Cirkvi“ - povedal patriarcha Bartolomej.

zdroj: patriarchia.ru., cerkiew.pl

Svätý spravodlivý Filaret Milostivý, modli sa za nás hriešnych pred Hospodinom!

SPRÁVA O ČINNOSTI FILANTROPIE MPE V MICHALOVCIACH (2)

Tak ako sme sľúbili, prinášame Vám v tomto tohtoročnom poslednom čísle pokračovanie výpočtu aktivít našej organizácie v charitatívnej práci. Pre aktuálnosť uvádzame aj v tomto čísle aktivity, ktoré sa budú týkať mesiaca december.

Projekty v roku 2007

Oficiálna web stránka Filantropie – www.filantropiampe.sk

Na sklonku minulého roka sme začali s prípravou oficiálnej web stránky. Zaregistrovali sme doménu www.filantropiampe.sk a takisto zabezpečili umiestnenie tejto stránky na serveri nášho poskytovateľa. Počas roka stránka informuje o pripravovaných akciách a uverejňuje aj ich výsledky. Stránka je aktívna a každý z Vás ju môže využívať, ak sa na nej zaregistruje. Môže reagovať na články v diskusiách a napísať aj svoje príspevky, postrehy či kritiku, ktorá bude následne po overení obsahu, správcom publikovaná. Dúfame, že využijete túto možnosť, ktorá sa Vám ponúka.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce

Hneď na začiatku roka 2007 sa Filantropia MPE zapojila do realizácie Národného projektu V – Aktivácia nezamestnaných a nezamestnaných s nízkou motiváciou odkázaných na dávku v hmotnej núdzi. Postupne sme prijali 8 a neskôr 13 pracovníkov, ktorí sú nápomocní pri prácach v domácnostiach prestárlych veriacich, administratívne, vybavovani korešpondencie, správe projektov, elektronickej archivácie písomností a agendy z minulých období a ekonomickej agende, organizovaní činnosti pri charitatívnych akciách s deťmi a mládežou z detských domovov a domovov sociálnych služieb, so zdravotne postihnutými, doučovaní, víkendových výletoch, asistencii pri verejných zbierkach a organizovaní kampane 2% dane.

Cirkevná akcia: I. Charitatívny ples

Vo februári sme mali priležitosť naplniť poslanie našej organizácie a budovať si kresťanské cnosti pri I. Charitatívnom plese, ktorý sa uskutočnil 2. februára na podnet novozvoleného riaditeľa. Cieľom organizovania plesu, čomu nasvedčoval aj samotný názov „Charitatívny ples“, bola podpora a zviditeľnenie charitatívnej a sociálnej práce, ktoré je možné len pri vzájomnej spolupráci a pomoci všetkých veriacich Cirkvi, ktorí sa nachádzajú na rôznych postoch v Cirkvi i spoločnosti, v ktorej žijeme. Stretli sa tu duchovní, katecheta, podnikatelia, živnostníci, mládež i vekom starší veriaci. Ples bol príležitosťou navzájom sa spoznať, prezentovať sa, zabaviť sa a podporiť dielo našej spásy.

Mesto Michalovce: Letný detský tábor „BEZ ROZDIELU“

V marci bol úspešný náš projekt predložený na mesto Michalovce - Detský letný tábor „Bez rozdielu“. Z dotácie mesta sme získali sumu 35 000,- Sk. Projekt bol zameraný na pomoc sociálne odkázaným deťom v meste Michalovce. Zabezpečil letný prázdninový pobyt pre deti z detských domovov, krízových centier, siroty a polosiroty, deti z neúplných rodín, deti slobodných matiek a deti z rodín nezamestnaných rodičov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi. Pobyt v tábore bol pre tieto deti bezplatný. Okrem týchto detí sa tohto tábora zúčastnili aj deti, ktoré nemajú takéto zlé sociálne zázemie a sú v celkom inej situácii. Pobyt týchto detí bol hrađený ich rodičmi.

Tábora sa zúčastnilo 39 účastníkov, z toho 24 sociálne odkázaných detí, 9 detí zo solventných rodín a 6 vedúcich. Okrem voľno časových aktivít (stolný tenis, futbal, lopťové a spoločenské hry...) sme zorganizovali pre deti aj výlet do Sobrance, kde sme navštívili gitarové múzeum a dosýta sa vyšťanili v bazénoch na kúpalisku. Náš program v tábore bol obohatený aj o veselé námety a hry ako „Izba baví izbu“, „Hľadanie pokladu“ alebo „Inovce hľadajú Superstar“, či „Miss a Misster tábora“. Nechýbala ani veľká športová olympiáda a vedomostný test. Prezreli sme si tiež okolie dediny Inovce, či už to bol drevený kostolík, alebo kameňolom na začiatku dediny. Návšteva príslušníkov pohraničnej stráže s dvomi vycvičenými psami a zaujímavým výkladom bola pre deti nevšedným zážitkom. Deň pred odchodom, v sobotu sme mali táborák spojený s diskotekou. Keďže tábor bol organizovaný cirkevným združením, v programe nechýbala ani modlitba. Vždy ráno, večer, pred jedlom a po jedle a pri každej činnosti sme sa nezabudli poďakovať Bohu za všetky jeho dary, ktoré nám mnohokrát nezištne nadeľuje z lásky k nám. Navštívili sme aj chrám sv. proroka Eliáša v Inovciach, v ktorom sme sa zúčastnili bohoslužby k Matke Božej. V nedeľu, na záver nášho tábora, sme boli účastní svätej liturgie.

Cieľ tábora - dať možnosť sociálne odkázaným deťom radostne prežiť týždeň zo svojich prázdnin v letnom tábore, ktorý by si ináč nemohli dovoliť sa naplniť. Stretli sme sa aj s veľmi dobrou spätnou väzbou zo strany vedúcich sociálnych zariadení, ako aj rodičov zdravotne a sociálne postihnutých detí. Takisto rodičia solventných detí veľmi pozitívne reagovali na takúto možnosť a vyjadrili sa, že tento tábor v pozitívnom zmysle veľmi citovo zapôsobil na ich deti a ich vzťah k handykovaným ľuďom a okoliu, v ktorom žijú. Informácia o tábore a možnosť nahlásiť sa, bola uverejnená v novinách Michalovčan ako aj v našom cirkevnom periodiku PRAMEN a na našej web stránke www.filantropiampe.sk

Naša organizácia vydala pohľadnicu z tohto tábora. Pre propagáciu tejto akcie sme okrem pohľadnice zverejnili na našom webe fotogalériu z tábora http://www.filantropiampe.sk/photo_gallery/Bez%20rozdielu/index.html. Na lokálnej televízii mesta Michalovce MISTRAL bol odvysielaný aj spravodajský šot z tejto akcie. Pripravili sme aj články do novín Michalovčan, ako aj do našich cirkevných periodík PRAMEN a Odkaz sv. Cyrila a Metoda.

V budúcnosti, ale už aj dnes, využívame takéto vzťahy, ktoré sa vytvorili v tomto type tábora k rozvoju spoločenskej angažovanosti solventných rodín vo filantropickej a charitatívnej službe a k budovaniu zodpovednosti a spolupatričnosti k sociálne slabším skupinám obyvateľstva v meste Michalovce, ale aj v celom biskupstve (návšteva svojich kamarátov v detských domovoch, pomoc zo strany ich rodičov, možná adopcia alebo pestúnska starostlivosť, detské domovy

rodinného typu...)

Dovoľte nám, aby sme sa aj touto cestou poďakovali v mene detí z Detského domova, F. Kubáča 7, Michalovce, detí z Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých, krízového strediska a SOS pre deti, Andreja Kmeťa 2, Michalovce, detí z neúplných rodín, detí slobodných matiek, detí z rodín nezamestnaných rodičov v hmotnej núdzi v meste Michalovce za krásne chvíle strávené v Letnom destkom tábore „BEZ ROZDIELU“.

Dúfame, že nikto z nás nezabudne a pripomenie si dôležitosť nášho vzťahu k tým, ktorí potrebujú pomoc iných k tomu, aby mohli plnohodnotne žiť v našej spoločnosti. Kvôli tomu Filantropia MPE vydala pohľadnicu z tohto tábora, ktorú zakúpením pomôžete v tejto našej činnosti. Ďakujeme našim sponzorom, mestu Michalovce, Renault Slovensko spol. s r. o., Tlačiareň svidnicka, s. r. o. a ďalším bohuznámym, ktorí prispeli finančnými dotáciami a asignáciou 2% dane k realizácii tohto tábora. Obraciame sa pri tejto príležitosti aj na sponzorov, ktorí by chceli pomôcť pri organizovaní takéhoto druhu tábora aj na ďalší rok. Privítame každú pomoc.

Projekt: Centrum „CHARITAS“ – kaštieľ v Strážskom

Pripravujeme projekt chráneného bývania a sociálneho rehabilitačného centra, ktoré by sme v spolupráci s Košickým samosprávnym krajom chceli zrealizovať v priestoroch bývalého kaštieľa v Strážskom.

Cieľom tohto projektu je zrekonštruovať a uviesť do prevádzky objekt bývalého kaštieľa v meste Strážske. Objekt by mal slúžiť pre poskytovanie sociálnych služieb, vzdelávanie, ekumenickú a administratívnu činnosť.

Centrum „CHARITAS“ by malo poskytnúť chránené bývanie vyššieho štandardu a sociálno - rehabilitačné stredisko pre klientov celoročne. Sociálno - rehabilitačné stredisko by okrem klientov ubytovaných celoročne v chránenom bývaní poskytovalo svoje služby formou denného stacionára aj iným klientom.

V spolupráci s Prešovskou univerzitou plánujeme v zrekonštruovaných objektoch otvoriť aj externú formu štúdiá v akreditovanom študijnom odbore sociálna práca (detašované pracovisko Pravoslávnej bohosloveckej fakulty PU v Prešove).

Súčasťou centra a rehabilitácie by mala byť aj duchovná služba v ekumenickom duchu. Jednotlivé spoločenské, bohoslužobné, učebné a účelové priestory rehabilitačného centra a detašovaného pracoviska možno využiť aj na ekumenické a vedecké aktivity, čím by aj samotné mesto Strážske nadobudlo význam aj v medzinárodnom kontexte.

Projekt takéhoto významu je už našim dlhodobým cieľom, avšak nemali sme na to vhodný objekt. Michalovská pravoslávna eparchia v Michalovciach, v rámci reštitúcie cirkevného majetku, nezískala žiadne priestory, ktoré by mohla využiť na spomínané účely.

Po rokovaní s predstaviteľmi Košického samosprávneho kraja sme sa dohodli na možnostiach využitia vyššie spomenutého objektu. Podmienkou spolupráce bolo vypracovanie Technicko - ekonomickej štúdie, - štúdie uskutočniteľnosti - rekonštrukcia objektu bývalého kaštieľa a jeho prevádzka. Obsahom tejto štúdie, ktorú spracoval riaditeľ kancelárie Filantropie MPE v spolupráci s Ing. arch. Ladislavom Bobčákom, pedagógom na Stavebnej fakulte TŮ v Košiciach, je prehodnotiť projektový a investičný zámer na zrealizovanie rekonštrukcie nehnuteľností bývalého kaštieľa na účely poskytovania sociálnych služieb, vzdelávania a kultúrno-spoločenských aktivít, ako aj možnosti prevádzkovania tohto objektu v nasledujúcom období. Následne rozhodnutím Košického samosprávneho kraja sme získali tento objekt do dlhodobého prenájmu. V tomto období sa pripravuje text nájomnej zmluvy. Formou projektov z fondov Európskej únie by sme chceli tento objekt zrekonštruovať a spravidzovať na vyššie spomenuté účely.

Projekt spolupráce s Potravinovou bankou Slovenska

Rozbiehame spoločný projekt s Potravinovou bankou Slovenska na zabezpečenie skladových priestorov a logistiky pre distribúciu potravín, ktoré by sa bezplatne doručovali chudobným a sociálne odkázaným rodinám v regióne Košického samosprávneho kraja.

Zriadenie účelového zariadenia Filantropie MPE – Filantropia CHARIS v Košiciach

V súvislosti s projektom s Potravinovou bankou Slovenska je potrebné vytvoriť skladové priestory v Košiciach. Kvôli tomu sme podnikli potrebné legislatívne kroky na zriadenie účelového zariadenia Filantropie MPE, ktoré by malo svoje sídlo v Košiciach. V spolupráci s Pravoslávnuo cirkevnou obcou v Košiciach sa podarilo nájsť vhodné skladové priestory a v súčasnosti sa pripravuje registrácia filantropie CHARIS v Košiciach na Ministerstve kultúry SR.

Projekty na Fond sociálneho rozvoja

Počas letných mesiacov sme na základe výzvy Fondu sociálneho rozvoja podali žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci výzvy Sektorový operačný program Ľudské zdroje, Priorita č. 2: Posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce Opatrenie č. 2.1: Zlepšenie zamestnateľnosti skupín ohrozených sociálnym vylúčením. Po konzultáciách so samosprávou, našimi partnermi a po schválení návrhu projektov Správnuo radou, sme podali projekty pre tieto cirkevné obce: KOŠICE: Centrum „CHARIS“ (milosť) – vytvorenie základnej sociálnej siete v cirkevnej komunite, FALKUŠOVCE: Centrum „ELPIDA“ (nádej) – vytvorenie základnej sociálnej siete v cirkevnej komunite, MARKOVCE: Centrum „VIENALA“ (viera, nádej, láska) – domov, zdravie, vzdelanie a práca pre každého, pre obecné úrady ŠAMUDOVCE: Komunitná a sociálna práca v obci Šamudovce – vytvorenie základnej sociálnej siete v obci, VRBNICA: Zodpovednosť, správny pohľad na život, vzdelanie a práca pre marginalizované skupiny vo Vrbnici a projekt „Zamestnanosť bez bariér“ pre celé biskupstvo. Požadovaná finančná čiastka pre tieto projekty činí sumu takmer 30 miliónov korún. Zatiaľ neprebíhal schvaľovací proces, ale boli sme úspešne zaregistrovaní, čo svedčí o kvalite pripravených projektov.

Dúfame, že aspoň jeden z projektov bude podporený.

Aktuálne pripravované projekty

Projekt Operácia Vianočné dieťa

Počas vianočného obdobia pripravujeme v spolupráci s americkou kresťanskou nadáciou „SAMARITAN'S PURSE INTERNATIONAL“ projekt Operácia Vianočné dieťa, ktorého úlohou bude prostredníctvom vianočného balíčka spríjemniť prežitie vianočných sviatkov „mojim najmenším“.

V spolupráci s našimi cirkevnými obcami a sociálnymi zariadeniami, ktoré sú na týchto cirkevných obciach, budú zorganizované benefičné vianočné koncerty, programy a besiedky. V týchto programoch by vystúpili tak deti a mládež z cirkevnej obce, ako aj deti zo sociálnych zariadení s evanjeliovým poslanstvom Vianoc. Cieľovou skupinou pre distribúciu darčiek budú najmä deti, ktoré žijú v sociálne slabých rodinách, predovšetkým rómske deti z osád a komunit žijúcich v obciach a sociálne slabé rodiny z farností, ako aj klienti sociálnych zariadení, s ktorými cirkevná obec spolupracuje. Väčšina obdarovaných detí navštevuje v rámci povinnej školskej dochádzky vyučovanie náboženskej výchovy, avšak nie je aktívna na cirkevných obciach, nezúčastňuje sa liturgického života a nenavštevuje chrám. Takýmto spôsobom ich chceme skontaktovať s miestnou cirkvou, s jej aktivitami a pôsobiť na ich duchovný rast a šírenie Evanjelia aj medzi týmito deťmi, ktoré sú na okraji záujmu spoločnosti a niekedy aj Cirkvi.

Projekt Vianočný charitatívny nákup

Za podpory Konta Orange by sme chceli vo Vianočnom období zorganizovať aj charitatívnu akciu pod názvom „Vianočný charitatívny nákup“. Myšlienkou projektu je urobiť Vianočný nákup sebe, ale aj svojmu bližnému. „Nakupuješ na Vianoc pre seba a svoju rodinu? Nezabudni kúpiť niečo aj pre „mojich najmenších“. „Veru, hovorím vám: Cokolvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ (Mt 25, 40). Projektom Vianočný charitatívny nákup chceme spríjemniť prežitie Vianočných sviatkov klientom sociálnych zariadení, najchudobnejším mnohoročným rodinám a mnohým sociálne odkázaným ľuďom v okrese Michalovce a Sobrance formou vianočného nákupu. Tento nákup by podľa nami zistených potrieb, pre tieto zariadenia a klientov, urobili prostredníctvom oslovenia reklamou a na požiadanie našich dobrovoľníkov, zákazníci najväčších obchodných reťazcov v meste Michalovce a okolí v období pred Vianočnými sviatkami. Po pretriedení nákupov by ich naši dobrovoľníci distribuovali núdnym s pripraveným programom odovzdávania.

Obraciame sa preto aj na Vás, milí otcovia duchovní a veriaci, aby ste o tomto projekte informovali, čo najširší okruh svojich príbuzných, známych, spolupracovníkov a partnerov. Na Vašom oslovení, propagácii a aktívnej účasti bude totiž závisieť aká úspešná bude táto bohumilá akcia. Viac informácií o projekte Vám poskytneme na požiadanie na našich kontaktoch - viď inzerát.

S láskou v Christu Mgr. Michal Džugan, tajomník pre filantropiu a riaditeľ Filantropie michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach

ROŽDESTVENSKÝ PRÍBEH O LÁSKE

Už dávno som počula príbeh, na ktorý spomínam každé Roždestvenské sviatky a veľmi rada ho rozprávam. Nazvala som ho Roždestvenským príbehom o láske a možno ho už poznáte, ale myslím si, že sa oplatí k nemu vrátiť a zamyslieť.

Žili raz mladí manželka, veľmi chudobní, ale šťastní a plní vzájomnej lásky. Ona mala nádherné husté čierne vlasy stiahnuté do dvoch hrubých vrkočov, ktoré jej siahali priam po kolena. Hoci nebola krásavica, ale každý, kto ju videl, musel ju obdivovať pre jej vlasy. On bol úradník na tom najnižšom poste a jediný, čím by mohol vzbudiť záujem okolia, boli jeho zlaté vreckové hodinky. Zdedil ich po otcovi, ale bez potrebnej zlatej retiazky, ktorá visiac z jeho vrecka, by každého upozornila, že je ich majiteľom. Pochopiteľne, že veľmi chcel mať takú retiazku a ona o jeho túžbe vedela. Aj ráno, pred Roždestvom Isusa Christa si predstavovala jeho radosť, keby mu darovala takú retiazku. Nemala ale peniaze na nijaký dar, nieto ešte na zlatú retiazku! Zrazu dostala nápad. Výbrala sa bez váhania do mesta, predala svoje krásne vlasy a utekala k zlatníkovi. Kúpila mužovi zlatú retiazku, tú, ktorú on vždy vo výklade obdivoval.

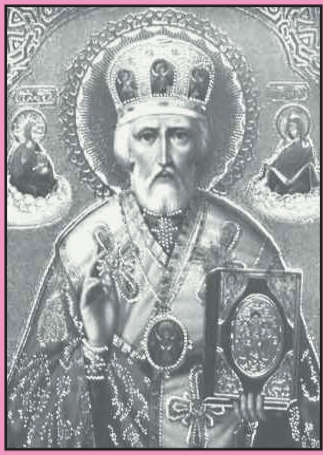
Keď išiel domov z úradu, všimol si, že vo výklade u zlatníka už nie je zlatá retiazka a zamrzelo ho to. Ale na jej mieste ležala krásna spona do vlasov. „To by bol pravý dar pre moju ženu“ - pomyslel si. Ani on neváhal, vymenil svoje zlaté hodinky za zlatú sponu do jej vlasov.

Pod vianočným stromčekom jej dal sponu do vlasov, ktoré si odstrihla a ona mu darovala retiazku k hodinkám, ktoré predal... V ten večer boli nesmierne šťastní.

Raz jeden môj známy moje rozprávanie znechutene skomentoval: Blázni! Taká sprostosť, že sa ti chce o tom vôbec rozprávať. Opýtala som sa ho, prečo je zrazu taký zlý a nahnevany. Zamyslel sa a po chvíli mi povedal: „Lebo im veľmi závidím.“

A takým bláznovstvom je aj narodenie Božieho Syna, ktorý zostúpil z nebeského trónu k nám na zem., lesk svojej Božskej slávy zakryl našim človečenstvom, keď sa z lásky k nám narodil v temnej, studenej maštali. A vtedy zaznel zemou anjelský spev:

**SLÁVA BOHU NA VÝSOSTIACH
A NA ZEMI POKOJ LUDOM DOBREJ VÔLE!**

K sviatku Sv. Nikolaja, Gudotvorca

Svätý Nikolaj, pochádzal z Malej Ázie z mesta Patry.

Už v detstve bol výnimočne cnostný. Neskôr ho jeho strýko, biskup v Patrach, vysvätil na kňaza. Po smrti rodičov Nikolaj rozdal veľký majetok, ktorý zdedil chudobným.

Svätý Nikolaj bol neskôr menovaný za biskupa Myr Lykijského, kde sa zo všetkých síl snažil o dobro zvereného mu stáda, žiariac dobrotou, pokorou a štedrosťou. Za cisára Diokleciána si mnoho vytrpel, dokonca bol za jeho vlády väznený. Z jeho života je známe, že na I. Všeobecnom Sobore /v r. 325 v Nicei/, keď už nemohol počúvať bludy Ária, udrel ho po tvári, za čo bol pozbavený biskupskej hodnosti.

Zomrel v hlbokej starobe v r. 343. Jeho pozostatky, ktoré začali vydávať liečivé myro, boli pochované v Myrach Lykijských. V r. 1087 boli prenesené do talianskeho mesta Bari, kde sa nachádzajú do dnešných čias v chráme Sv. Nikolaja.

K sv. čudotvorcovi Nikolajovi sa modlíme v čase ciest, obzvlášť plavieb. Je patrónom učencov, pekárov, chudobných a biednych, mladých, ktorí hľadajú svojho životného partnera.

Pamiatku sv. Nikolaja Cirkev slávi 6. decembra a 9. mája si pripomínáme prenesenie jeho sv. ostatkov.

O tom, že sv. Nikolaj bol a je vo veľkej úcte ľudu, svedčí to, že niet azda chrámu, kde by nebola ikona tohto svätca, veľkého čudotvorcu a mocného pomocníka všetkým potrebujúcim a úbohým. Že sv. Nikolaj je blízky všetkým, ktorí sa k nemu s vierou obracajú svedčí aj tento príbeh.

Neďaleko Moskvy bývala rodina istého robotníka, muž, žena a sedem detí. Bolo to v čase Veľkej vlasteneckej vojny, keď bol veľký hlad a chlieb vydávali iba na pridel, na lístky. Ak náhodou niekto lístky stratil, či ho nedaj Bože okradli, nemal žiadnu šancu, aby mu ich preplatili.

V tejto rodine do obchodu po chlieb chodil najstarší syn, 13 ročný Kolja. V zime, práve v deň svätého Nikolaja, vstal veľmi skoro a šiel po chlieb, aby sa im ešte ušlo. Prišiel pred obchod ako prvý. Postavil sa k dverám obchodu a čakal. Zrazu sa objavili štyria mladí výrastkovia, ktorí keď ho zbadali, namierili priamo k nemu so zámerom, že ho oberú o potravinové lístky.

Koljovi hneď napadlo: „Keď mi teraz zoberú lístky na chlieb, ...tak naša rodina zahynie hladom“. Vtedy Kolja v duchu volal k Sv. Nikolajovi: „Svätiteľu Nikolaje, spasi mja!“ A tu sa zrazu zjavil starec, prišiel k nemu a hovoril: „Pod, pôjdeme spolu“. Chytil Kolju za ruku a pred očami výrastkov, ktorí sa na Kolju chystali, odprevadil chlapca domov. Keď sa priblížili k domu, zrazu starec zmizol.

Svätý svätiteľ Nikolaj ostáva stále skorým pomocníkom potrebujúcim, núdznym a tým, ktorí k nemu s vierou volajú.

redakcia

SVÄTÍ PRICHÁDZAJÚ K NÁM

Dávno naši veriaci predkovia chodili na rôzne pútnické miesta po svete. Bolo to nielen na tie miesta, kde sa stávali zázraky ako Lutina, Kľokočov, Rafajovce, Mária Povč, Počajevo a inde, ale aj na miesta, kde sa nachádzali ostatky svätých. Viem, že chodili aj do Svätej zeme – Palestíny. Z dejín vieme, že už prvý uhorský kráľ, sv. Štefan, dal budovať nocľahárne pre pútnikov v Carihrade. „Sv. Štefan dal vystaviť v Carihrade hostinec pre uhorských pútnikov, z čoho vyplýva, že ľud uhorský sa rád vydával na púte do Carihradu.“ (Kontratovič, I.: Gréck. cirkevný dejepis pre nižšie triedy stredných škôl, Užhorod 1936, s. 29.) Aj veriaci zo Slovenska radi prichádzali na posvätné miesta a na miesta, kde sa nachádzajú ostatky svätých, aby si ich uctili a prosili o pomoc vo svojich životných problémoch.

Aj dnes cestujeme na rôzne miesta po svete. Iste, že to stojí nemalú námahu a aj financie a nie každý si to môže dovoliť. Ja som mal to šťastie, že som bol na Svätej hore – Athos v Grécku. Tu sme boli aj v monastieri sv. Pantalejmona (monastier Ruskej pravoslávnej cirkvi), kde sa v jednom z mnohých chrámov nachádza vyše 350 ostatkov svätých. Na Athose v každom monastieri majú ostatky viacerých svätých. Pravoslávni mnísi sú aj dnes strážcami vzácnych pokladov v monastieroch, ktorými sú ostatky svätých mužov a žien. Ti, ktorí tu prichádzajú na návštevu, majú možnosť sa ich dotknúť v chránených kazetách, zvlášť na to upravených, uctiť si ich a prosiť skrze nich Boha o pomoc. Aj na Slovensku už máme ostatky niektorých svätých v našich chrámoch. Nakoniec, každý chrám má v antimine na oltári ostatky svätého (je to veľmi maličká čiastočka zaliata vo vosku).

Pravoslávni veriaci na Slovensku mali v dňoch 3. a 11. novembra možnosť uctiť si ostatky svätých ctihodného Jána Ruského Vyznávača a svätého veľkomyšľovníka Dimitrija Solúnskeho.

Pravoslávni veriaci v Michalovciach, a z okolitých farností, sa mohli 7. novembra o 16.00 hod. počas večernej poklonit' a dotknúť sa svätých ostatkov Jána Ruského Vyznávača (malá časť ruky) a veľkomyšľovníka Dimitrija Solúnskeho.

Ostatky svätých tu doniesol archimandrita Timotej, igumen (predstavený) mužskej pustovne ctihodného Jána Ruského. Hosti privítal Preosvietený biskup Juraj, duchovní a veriaci. Tu boli ostatky svätých vystavené k verejnej poklone a všetci sa ich mohli dotknúť. Ostatky svätých sprevádzajú mnohé zázraky. Aj v nedeľu 11. novembra, boli ostatky svätých v Michalovskej katedrále, kde archimandrita Timotej spoluslužil sv. liturgiu s preosvieteným Jurajom, biskupom michalovským a duchovenstvom.

Kto to je ctihodný svätý Ján Ruský Vyznávač? Pochádza z Kyjeva, narodil sa približne v r. 1690. Počas rusko - tureckej vojny /r. 1711 až 1718/ bol vzatý do zajatia Turkami. Tí ho predali ako otroka do Kapadókie. V otroctve ho nútli, aby sa stal moslimom, ale nedal sa ničím zlomiť a pravoslávnu vieru si zachoval. Skúška v otroctve bola pre neho príležitosťou posvätenia a vyznania. Zomrel v r. 1730. Kresťania, keď otvorili po čase jeho hrob, našli jeho telo neporušené (nerozložené) a vytekalo z neho voňavé myro. Odvtedy sa stávajú mnohé zázraky pre Božiu slávu tým, ktorí prichádzali s úctou k jeho svätým ostatkom.

Vyznávača a veľkomyšľovníka Dimitrija Solúnskeho poznáme už viacej, lebo jeho úctu k nám priniesli a širili už sv. bratia Cyril a Metod v 9. stor., lebo je patrónom ich rodného mesta Solún. Aj u nás na Slovensku boli zasvätené chrámy tomuto východnému svätcovi a dodnes tu zostali rôzne zvyky spojené s jeho sviatkom 26. októbra.

Táto udalosť - to, že svätí prišli za nami na východné Slovensko, do prešovskej a michalovskej eparchie, na rôzne miesta, do pravoslávnych chrámov, sa udiala vďaka našim mládežníkom.

Organizátorom tohoto podujatia bolo Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - Syndesmos. Cieľom bolo priblížiť úctu k svätým, ktorá v Pravoslávnej cirkvi bola živá nielen v minulosti, ale aj dnes sú svätí a ich ostatky vo veľkej úcte. Tieto telesné ostatky boli ešte počas života preniknuté milosťou Svätého Ducha a stali sa nositeľom Božej Milosti, ktorá pretrváva aj po smrti svätca. Dej sa pri nich zázraky, ktoré ani súčasná veda nevie objasniť. Nám veriacim sú mostom komunikácie s Božou Milosťou a svedčia nám o večnej existencii tiel.

Nech modlitby týchto svätcov budú so všetkými nami na slávu Trojjediného Boha.

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

CHRISTOS RAŽDAJETSJA!

SLAVITE JEHO!

OSLAVY 1600 VÝROČIA ZOSNUTIA SV. JÁNA ZLATOÚSTEHO

Slávnosť sa začala privítaním sv. ikony s ostatkami, ktorú do chrámu "Pokrova Prečistoj Divy Márii" priniesol Preosvietený vladka Juraj, biskup michalovský, v doprovode prot. Mgr. Vasilja Bardzáka, PhD., protosynkela a riaditeľa biskupského úradu v Michalovciach.

Veriaci s vierou a dojatím za spevu tropára svätému, prijali ostatky tohto významného svätca pravoslávnej cirkvi. Ikona bola uložená na prestol a spevácky zbor chrámu pod vedením Mgr. Slávky Rudáčkovej, PhD., koncertom duchovných piesní umocnil túto slávnosť. Život sv. Jána Zlatoústeho prítomným priblížil v doprovodnom slove o. diakon Mgr. Vasil Kuzmyk, PhD., ktorého vladka Juraj chironizoval ako prvého na diakonskú službu.

Po vystúpení zboru nasledovalo Vsenočné bdenie, ktoré slúžil vladka Juraj s prítomnými duchovnými. Následne vladka Juraj odslúžil Akafist k sv. Jánovi Zlatoústemu a v neskorých večerných

hodinách vladka pokrstil a myropomazal katechumena Daniela Jána, ktorý sa tak stal členom pravoslávnej Cirkvi Christovej.

V nedeľu 18. novembra slávnosť pokračovala sv. liturgiou Jána Zlatoústeho. Veriaci sa tak cez sv. ostatky kontemplatívne mohli zjednotiť s týmto svätcom v eucharistickom Christovi. Vladka Juraj v kázni vyzdvihol niektoré zlomové udalosti zo života sv. Jána Zlatoústeho., poukázal na to, akými zložitými udalosťami musel prejsť, aby nestratil identitu svojej viery v Christa. Vyzval veriacich k tomu, aby si aj oni vo svojich srdciach zachovávali pôvodný odkaz Christa.

Dnešná doba si vyžaduje veľakompromisov, dôležité je však to, aby sme v dôsledku kompromisu nestratili identitu svojej viery.

Vladka Juraj vyzdvihol vážnosť tej skutočnosti, že v Košiciach sú uložené ostatky tohto svätca.

Každý piatok sa tu bude slúžiť Akafist sv. Jánovi Zlatoústemu. Preto už tento piatok pozývame pravoslávnych veriacich i veriacich iných konfesí na túto bohoslužbu, ktorej začiatok je o 16.00 hod..

Odkaz sv. Jána Zlatoústeho je natoľko vážny pre súčasného človeka, že by bolo chybou, ak by sme ho neprezentovali aj veriacim iných cirkví.

Košická pravoslávna farnosť ďakuje trojjedinému Bohu za nádhernú duchovnú posilu. Vladkovi Jurajovi prajeme veľa Božej blahodati a sily v jeho biskupskej službe. Otcovi prot. Sergejovi Barilkovi za ikonografický skvost sv. ikony Jána Zlatoústeho. Naša vďaka patrí aj otcovi arcidekanovi prot. Mgr. Mariánovi Čičvákovi a prot. Mgr. Bohuslavovi Seničovi, tajomníkovi ÚER, ktorí nás svojou účasťou a modlitbami posilnili.

Prosíme Boha, aby žehnal nášmu úsiliu v pastierskej službe v Košiciach.

prot. Imrich Belejkanič, správca farnosti

prot. Vladimír Spišák, dekan Košice

PRAMEN - mesačník Michalovskej pravoslávnej eparchie. Vydáva Eparchiálna rada Michalovskej pravoslávnej eparchie. Šéfredaktor: Bc. Dušan Tomko. Členovia redakčnej rady: prot. prof. ThDr. Imrich Belejkanič, Csc., Mgr. Vasil Bardzák, PhD., Mgr. Miroslav Janočko, Mgr. Marián Čičvák, Mgr. Juraj Šatala. Ekonom: Iveta Sedlícká. Uzavierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Adresa redakcie: PRAMEN, Úrad eparchiálnej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č. 056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Distribúcia: mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovskej pravoslávnej eparchie. Vychádza v náklade 600 kusov. Tlač: Tlačiareň Svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo 30/2002. ISSN 1336 - 2747. Informácie pre prispievateľov na cirkevnú tlač: Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200.